

**ПЛАН**  
**імплементції Регламенту (ЄС) № 1370/2007 Європейського**  
**Парламенту і Ради про громадські послуги з перевезення пасажирів**  
**залізницею і автомобільними шляхами, що скасовує Регламенти Ради**  
**(ЄЕС) №№ 1191/69 і 1107/70**

**Розділ I. Загальна частина**

**1. Підстави розроблення плану імплементції**

План імплементції Регламенту (ЄС) № 1370/2007 Європейського Парламенту і Ради від 23 жовтня 2007 року про громадські послуги з перевезення пасажирів залізницею і автомобільними шляхами, що скасовує Регламенти Ради (ЄЕС) №№ 1191/69 і 1107/70 (далі – Регламент) (Офіційний вісник ЄС, L 315, 3 грудня 2007 р., с. 1-13) підготовлено на виконання:

статті 368 та Додатку XXXII Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, який підпадає під тимчасове застосування положень Угоди про асоціацію відповідно до частин третьої, четвертої статті 486 Угоди про асоціацію (строк імплементції протягом восьми років з дати набрання чинності Угодою);

пункту 298 Плану заходів з імплементції Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 847 (строк виконання – грудень 2017 року).

**2. Мета і завдання розроблення плану імплементції**

Метою імплементції Регламенту є забезпечення пасажирів надійним, ефективним та високоякісним транспортним обслуговуванням через врегульовану конкуренцію, прозорість і якість послуг.

Основними завданнями імплементції є:

гарантування дотримання цілей Регламенту, якими передбачено забезпечення надання суспільно-важливих послуг, до яких застосовуються спеціальні вимоги щодо чисельності, надійності, якості та доступності по відношенню до аналогічних послуг, що надаються іншими суб'єктами господарювання на комерційній основі;

забезпечення конкурентного середовища та укладання прозорих угод на суспільно-важливі послуги;

забезпечення фінансової стабільності підприємств автомобільного та залізничного транспорту;

забезпечення відповідної тарифної політики та компенсації перевізникам за надання суспільно-важливих послуг (пільгові перевезення та перевезення за регульованими тарифами);

забезпечення інформаційної прозорості шляхом публікації даних щодо обраних перевізників з надання суспільно-важливих послуг, компенсаційних виплат перевізникам;

забезпечення суспільно-важливих пасажирських перевезень без порушення загального економічного стану залізничних підприємств;

визначення порядку укладання угод на надання суспільно-важливих послуг та порядку компенсації таких послуг.

### **3. Короткий опис поточного стану імплементації акта законодавства ЄС в Україні та очікувані результати імплементації**

Імплементація Регламенту стосується сфер автомобільного та залізничного транспорту.

3.1. Короткий опис поточного стану імплементації акта законодавства ЄС в Україні та очікувані результати імплементації у сфері автомобільного транспорту.

Загалом у сфері автомобільного транспорту законодавство України відповідає *acquis communautaire* щодо угод з надання суспільно-важливих послуг, визначення виконавця (перевізника з надання суспільно-важливих послуг) на основі процедури конкурентних торгів-конкурсів, прозорості процедури конкурсів з надання суспільно-важливих послуг з визначенням зобов'язань перевізника таких послуг на підставі умов конкурсу, максимального терміну дії угод, компенсації за ці послуги, реалізації тарифної політики щодо суспільно-важливих послуг, але потребує певних доопрацювань. Незважаючи на закріплені в законодавстві України норми щодо конкурентних засад, укладання угод з перевізниками, надання компенсацій за суспільно-важливі (пільгові) перевезення та перевезення за регульованими тарифами, окремі положення потребують удосконалення. Важливим моментом є впровадження положень Регламенту щодо відповідності компенсацій за перевезення фактичним обсягам перевезень (з визначенням розміру); застосування прозорої тарифної політики; публічності інформації щодо компенсаційних виплат, публічності угод.

Імплементація полягає у впровадженні норм Регламенту щодо:

визначення в угодах з перевізниками природи зобов'язань (джерел фінансування) щодо окремих суспільно-важливих послуг;

визначення в угодах обсягів відповідної компенсації перевізникам за надані суспільно-важливі послуги (з урахуванням понесених витрат і недоотриманих прибутків);

відповідності компенсаційної та тарифної політики положенням про послуги суспільно-важливих пасажирських перевезень достатньо високого стандарту;

публічності щорічної інформації щодо компенсації кожному автомобільному перевізнику за надані послуги.

Оцінка якісних змін, яких можна досягти завдяки імплементації Регламенту: досягнення стратегічної мети, визначеної Транспортною стратегією України на період до 2020 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2010 № 2174-р: створення умов для соціально-економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності національної економіки і життєвого рівня населення завдяки забезпеченню якості транспортних послуг та задоволенню соціальних, зовнішньоторговельних, оборонних та природоохоронних потреб суспільства.

Імплементація положень цього Регламенту сприятиме публічності та прозорості транспортних послуг, підвищенню відповідальності замовників послуг та автомобільних перевізників, зростанню фінансової стабільності операторів транспортного ринку.

3.2. Короткий опис поточного стану імплементації акта законодавства ЄС в Україні та очікувані результати імплементації у сфері залізничного транспорту.

Законодавство України в частині регулювання основ діяльності залізничного транспорту та його відносин з державою в основному не відповідає вимогам Регламенту. Підвищення ефективності діяльності залізничного транспорту, вимога щодо припинення перехресного субсидування пасажирських перевезень за рахунок вантажних, з однієї сторони, та необхідність забезпечення у повному обсязі суспільно-важливих пасажирських перевезень, з іншого, потребує впровадження нової, більш ефективної системи регулювання зазначеної сфери, з урахуванням економічних інтересів всіх учасників ринку.

Водночас, варто зазначити, що залізничний транспорт України забезпечує майже 50% пасажирських перевезень, здійснюваних всіма видами транспорту.

На сьогодні пасажирські перевезення здійснюються за тарифами, які регулюються державою (окрім перевезень поїздами категорії Інтер-Сіті, Інтер-Сіті+ та пасажирських перевезень далекого сполучення у вагонах класу СВ). Тарифи на приміські перевезення встановлюються за погодженням з місцевими органами влади.

Наразі залізниці України перевозять 25 категорій громадян, які користуються пільгами на залізничному транспорті. Відповідно до статті 9 Закону України «Про залізничний транспорт» збитки від здійснення пільгових перевезень відшкодовуються залізницям за рахунок державного або місцевих бюджетів залежно від того, яким органом прийнято рішення щодо введення відповідних пільг.

За 9 місяців 2014 року збитки Укрзалізниці від пасажирських перевезень у дальньому та приміському сполученнях складають близько 6,1 млрд. грн. Окрім цього, Укрзалізниця й надалі недоотримує кошти за перевезення пільгових категорій населення. Так, за 9 місяців 2014 року залізницями у

дальньому та приміському сполученні перевезено пільгових категорій громадян на суму 432,3 млн. грн., а компенсовано лише 132,2 млн. грн., або 31 %.

Таким чином, реалізація комплексу нормотворчих, організаційних та інституційних заходів, передбачених планом імплементації, сприятиме максимальному досягненню цілей та вимог, закріплених Регламентом.

Основними програмними документами у сфері покращення якості послуг залізничного транспорту є Транспортна стратегія України на період до 2020 року, Державна цільова програма реформування залізничного транспорту на 2010-2019 роки, Концепція Державної цільової економічної програми розвитку автомобільного транспорту на період до 2015 року.

Основними нормативно-правовими актами, які регулюють правовідносини, аналогічні тим, які врегульовані у Регламенті, є:

Закон України «Про транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 51, ст. 446);

Закон України «Про залізничний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 40, ст. 183);

Закон України «Про ціни і ціноутворення» (Відомості Верховної Ради, 2013 р., № 19-20, ст. 190);

Закон України «Про автомобільний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 32, ст. 273);

постанова Кабінету Міністрів України від 25.12.96 № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» (Збірник постанов України, 1996 р., № 21, ст. 596);

постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.2002 № 256 «Про затвердження Порядку фінансування видатків місцевих бюджетів на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення за рахунок субвенцій з державного бюджету» (Офіційний вісник України, 2002 р., № 10, ст. 482);

постанова Кабінету Міністрів України від 19.03.97 № 252 «Про Порядок обслуговування громадян залізничним транспортом» (Офіційний вісник України, 1997 р., № 12, ст. 167);

постанова Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» (Офіційний вісник України, 2008 р., № 96, ст. 3173);

постанова Кабінету Міністрів України від 18.02.97 № 176 «Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту» (Офіційний вісник України, 1997 р., № 8, ст. 142; 2007 р., № 75, ст. 2791);

наказ Міністерства транспорту та зв'язку від 17.11.2009 № 1175 «Про затвердження Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту», зареєстрований в Мін'юсті 27.11.2009 за № 1146/17162.

#### **4. Головний виконавець та співвиконавці**

Відповідальним за організацію роботи та виконання заходів плану імплементації є Мінінфраструктури разом з Укрзалізницею, Укртрансінспекцією.

Відповідальною за реалізацію організаційних заходів у сфері залізничного транспорту плану імплементації є Укрзалізниця.

Співвиконавцями у частині реалізації нормотворчих заходів є Мінекономрозвитку, Мінфін, Мінсоцполітики, ФДМУ та Мін'юст.

**Розділ II. Заходи плану імплементації  
 Регламенту (ЄС) № 1370/2007 Європейського Парламенту і Ради про громадські послуги з перевезення  
 пасажирів залізницею і автомобільними шляхами, що скасовує Регламенти Ради (ЄЕС)  
 №№ 1191/69 і 1107/70**

№	Зміст заходу	Виконавці	Строк	Програми та/або проекти допомоги ЄС, інших донорів	Індикатор(и) виконання
<b>Основне завдання:</b> Здійснення законодавчих, інституційних та організаційних заходів з метою забезпечення пасажирів надійним, ефективним та високоякісним транспортним обслуговуванням					
<b>Статті 1-12, Додаток Регламенту</b>					
<b>1.1. Нормотворчі заходи</b>					
1. Розробка проекту Закону України щодо внесення змін до деяких законів України, спрямованих на приведення законодавства України у відповідність з вимогами Регламенту щодо: - змісту Угод про суспільно-важливі послуги; - положень в Угодах стосовно критеріїв якості надання суспільно-важливих послуг; - положень в Угодах стосовно транспортування інвалідів; - компенсаційних виплат перевізникам за суспільно-важливі послуги; - публічності компенсаційних виплат.	Мінінфраструктури Державна служба з безпеки на транспорті Мінсоцполітики Мінфін Мінекономрозвитку Мін'юст	<b>I квартал 2015 р.</b> (розроблення проекту Закону України та винесення його на громадське обговорення з наступним доопрацюванням (за необхідності)  <b>III квартал 2015 р.</b> (подання на розгляд Уряду)  <b>IV квартал 2015 р.</b> (подання на розгляд Верховної Ради України)	Проект «Підтримка впровадження Транспортної стратегії України»	Прийняття Закону України	
2. Розробка нової редакції Закону України «Про залізничний транспорт».	Мінінфраструктури Укрзалізниця Мінфін Мінекономрозвитку Мін'юст Мінсоцполітики	<b>березень 2015 р.</b> (розроблення проекту Закону України та винесення його на громадське обговорення з наступним доопрацюванням (за необхідності)	Проект міжнародної технічної допомоги Twinning «Надання інституційної підтримки Міністерству інфраструктури	Прийняття Закону України	

		<p><b>жовтень 2015 р.</b> (подання на розгляд Уряду)</p> <p><b>листопад 2015 р.</b> (подання на розгляд Верховної Ради України)</p>	України з питань підвищення ефективності роботи та конкурентоспроможності залізничного транспорту в Україні»	
3. Розробка проекту акта Кабінету Міністрів України щодо порядку державного замовлення суспільно-важливих (соціальних) пасажирських перевезень.	Мінінфраструктури Укрзалізниця Мінфін Мінекономрозвитку Мінсоцполітики	<p><b>січень 2016 р.</b> (розробка проекту акта Кабінету Міністрів України)</p> <p><b>лютий 2016 р.</b> (винесення на громадське обговорення з наступним його доопрацюванням (за необхідності)</p> <p><b>квітень 2016 р.</b> (подання на розгляд Уряду)</p>	Проект міжнародної технічної допомоги Twinning «Надання інституційної підтримки Міністерству інфраструктури України з питань підвищення ефективності роботи та конкурентоспроможності залізничного транспорту в Україні»	Прийняття акта Кабінетом Міністрів України
4. Розробка проекту постанови Кабінету Міністрів України щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» щодо створення конкурентних умов для операторів (перевізників) та підвищення рівня прозорості проведення конкурсу, а також задля врахування потреб інвалідів	Мінінфраструктури Державна служба з безпеки на транспорті Мінсоцполітики	<p><b>грудень 2015 р.</b> (розробка проекту постанови Кабінету Міністрів України)</p> <p><b>лютий 2016 р.</b> (винесення на громадське обговорення з наступним доопрацюванням (за необхідності)</p> <p><b>грудень 2016 р.</b> (подання на розгляд Уряду)</p>	-	Прийняття постанови Кабінету Міністрів України

як користувачів транспортних засобів на автобусному маршруті загального користування та відповідної інфраструктури.				
<b>1.2. Інституційні заходи</b>				
1. Утворення публічного акціонерного товариства «Українська залізниця».	Мінінфраструктури Укрзалізниця ФДМУ Мінекономрозвитку	<b>I квартал 2015 р.</b>	-	Забезпечення діяльності публічного акціонерного товариства «Українська залізниця»
2. Проведення структурних перетворень всередині публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» з метою утворення вертикально-інтегрованої системи управління (зокрема філій пасажирських перевезень та пасажирських перевезень в регіональному сполученні).	Укрзалізниця	<b>грудень 2014 р.</b> (розробка дорожньої карти)  <b>грудень 2015 р.</b> (утворення функціональних філій публічного акціонерного товариства «Українська залізниця»)	Проект міжнародної технічної допомоги Twinning «Надання інституційної підтримки Міністерству інфраструктури України з питань підвищення ефективності роботи та конкурентоспроможності залізничного транспорту в Україні»	Утворення окремих функціональних філій. Проведення комплексного аналізу роботи вертикально-інтегрованої системи управління залізничним транспортом
<b>1.3. Організаційні заходи</b>				
1. Забезпечення прозорості фінансових потоків всередині публічного акціонерного товариства «Українська залізниця»:	Мінінфраструктури Укрзалізниця	<b>грудень 2015 р.</b> (запровадження ведення обліку доходів, витрат і фінансових результатів за видами господарської діяльності)  <b>грудень 2015 р.</b> (удосконалення системи оцінки господарської	-	Позитивний висновок міжнародного аудиту



		діяльності у сфері залізничного транспорту)  <b>листопад 2016 р.</b> (удосконалення номенклатури витрат господарської діяльності у сфері залізничного транспорту)  <b>лютий 2017 р.</b> (формування інформаційної системи контролю за рухом коштів на поточних рахунках)		
2. Проведення аналізу витрат на пасажирські перевезення за видами сполучень.	Укрзалізниця (із залученням наукових установ)	<b>протягом 2016 р.</b>	-	Отримання звіту за результатами проведеного аналізу  Визначення ефективних шляхів економії витрат за результатами проведеного аналізу
3. Розроблення методики розрахунку тарифів на пасажирські залізничні перевезення.	Укрзалізниця (із залученням наукових установ)	<b>IV квартал 2017 р.</b>	-	Прийняття нормативно-правового акта
4. Розроблення методики розрахунку тарифів на пасажирські залізничні перевезення в регіональному сполученні.	Укрзалізниця (із залученням наукових установ)	<b>IV квартал 2017 р.</b>	-	Прийняття нормативно-правового акта

